

SZABOLCS

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER, SZOMBATON.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.
Egyes szám 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vasuti-ut 17.

Gazdáink a haladás útján.

Szivesen latjuk gazdáinkat a haladás útján. Avagy nem haladásnak mondható-e, midőn a gazdaszövetség arról is gondoskodik, hogy felolvasások tartása által bővítse nélkülözhetlen ismereteit? Igaz, hogy a múlt szombati felolvasás megtartásán, a gazdaszövetség elnöke és jegyzője fáradoztak, de jólesett látnunk gazdáinknak azon meleg érdeklődését, melylyel az alkalmi felolvasást fogadta és kísérte.

Ha gazdáink eképen haladnak, kivívják azon elismerést, melyet más testületek érdemeltek ki önképzésük munkálása által. Haladjanak gazdáink és kövessenek el mindent, hogy ismereteiket gyarapítsák. Ismeretek nélkül ma már a gazda, különösen pedig egy ilyen fejlődő város gazdaközönsége sem élhet meg.

Midőn készséggel jelezzük, hogy a gazdaszövetség első felolvasása szépen sikerült és nagy érdeklődéssel találkozott, szószertint és a következőkben közöljük dr. Pröhle Vilmos tanárnak a gazdaszövetségnél tartott igazán szép és tanulmányos felolvasásának szövegét:

Tisztelt Gazdaközönség!

Kedves Polgártársak!

A nemzeteknek műveltségbeli előhaladását két szempontból lehet megfigyelni és bírálattárgyává tenni.

Az egyik szempont az lehet, hogy mennyiben vesz részt egy nemzet tudományos intézeteinek és egyes kiváló eszű fiainak munkája révén a tudományoknak előrevitelében, akár úgy, hogy a gondolkodás körébe vágó ismeretanyagot gyarapítja, feltárva a nagy természetnek titkait és régen letűnt nagykorszakoknak történelmi emlékeit s azokat az eszméket és igazságokat, melyek az emberi társadalmakat, az ember cselekedeteit mozgatják és irányítják: akár úgy, hogy az így felhalmazott tudás alapján hasznos, ipart és kereskedelmet, mezőgazdaságot előmozdító felfedezésekkel igyekszik emelni milliók jólétét s biztosítani mennél több embernek megélhetését.

Ebből a szempontból, mi magyarok, sajnos, nem versenyezhetünk a világ nagy nemzetével.

Vannak ugyan magyar nevek is, melyeket az egész művelt világ ismer, de sajnos, elenyészően csekély számban, ha a többi nemzetekkel összehasonlítást teszünk.

A másik szempont az lehet, hogy vajjon abban a szellemi kincsben, melyet egy nemzet kiváló munkásai összehalmozgattak, mennyiben részes az egész nemzet; vajjon az iparos, a földművelő, a kereskedő, sőt a zsellér, a napszámos mennyit szerezhet meg a közhasznú, szívet és lelket nemesítő, okosabb életre, élénkebb tevékenységre, eredményesebb gazdálkodásra vezető ismeretekből.

Sajnos, hogy ebből a szempontból is azt a vallomást kell tennünk, hogy a mi nemzetünk ebben a tekintetben is el van maradva nem egy nemzet mögött, különösen p. o. Svéd, Norvégország és Dánia és Finnország mögött, hol a népnevelésnek, még

pedig nem csak a gyermekek, hanem a felnöttek nevelésének és oktatásának alapos és helyes berendezése már azt is lehetővé tette, hogy — amint Dániában megtörtént — egy szerény vidéki gazdálkodó foglalhatta el a földművelési miniszteri széket. Azonban ez magában nem elég eme országok népnevelésének dicséretére. Sokkal ékebben szólnak mellette más tapasztalatok, így például az, hogy az említett országokban száz ember között legfeljebb 1-2 akad, aki írni, olvasni nem tud, hogy tehetősebb parasztnak egész könyvtárak van költői művekből és közhasznú ismereteket népszerűsítő munkákból; sőt, hogy egyenesen az állam gondoskodott arról, hogy amíg a szorgos mezei munka szünetel, a gazda egyes-egyvetemi előadásokat hallgathasson, amiért azután nincs mit csudálkoznunk azon, amit egy utazónak könyvében olvastam, aki azt mondja, hogy Svédországban nem talált olyan szegény halászkunyhót, ahol a legkiválóbb svéd költők munkáit meg ne találta volna.

Persze kevesebb okunk van a szégyenkezésre, ha felgondoljuk, hogy ebben a tekintetben az említett népeket nálunknál sokkal nagyobb és hatalmasabb nemzetek sem érték még el s hogy azoktól nem csak mi tanulhatunk, hanem tanulhat a francia, az angol, a német egyaránt.

Ebből azonban nem az következik, hogy tehát a midoljunk sem sietős. A jó példát nem lehet elég gyorsan megragadni és követni s ha valamely nemzet, úgy a magyar van hivatva arra, hogy az említett színvonalat elérje, mert nem csak mi magunk tudjuk, hanem idegenek is elismerik, hogy a soha iskolát nem látott magyar ember is

T Á R C A.

Vége!...

Üzött, hajtott szakadatlan
A szenvedély örült láza,
S ma fáradtan rogyok össze
Boldogságom sirhalmára!

Mint a szíven sebzett galamb:
Itt vergődik tépett lelkem, —
Keserveim gyászéjjelén
Egy haldokló sóhaj lettem.

Partos.

Nőm sirjánál.

— Nem sir, nem kesereg,
Nem jajgat, hogy „itt fáj!” —
A létrontó sereg
Leszerelt a sírnál,

Ugy elfásult belé
A sok ezer-ezer
Gyötrő sóhaj, bánat,
Melynek csak sorvasztó,
Kínzó lába támadt
Végre eltemet!...

Itt nyugszik a lelkem
Drága feleségem, —
Itt jelzi e fejfa
Mi vala ő nekem;
Életem csillaga!...
Mondtuk is egymásnak...
Üdvöm — boldogságom!...
Ki egymást szereti
Ezen a világon
Igy szól, ily alakba!...

Elszállott a csillag
El talán az égre?!...
Hogy tündöklő fényvel
Most már ottan égne,
Reám ott ragyogna!!...
Óh! de ragyogása
Csak elborult álom,
Melynél özvegy sorsom
Sötét képét látom
A sírra hajolva.

Felzokog az ajkam,
Szemem könybe árad,
Mint madár párjáért,
Ugy sírok utánad,
Ki alszol csendesen!...
Bár hallanám jajod!...
— Megvetném az ágyat,
Ha fejaljad kemény...
Hogy lehetne lágyabb —
Csak szólnál: „édesem”!...

De nem sírok tovább,
— Ha fáj is a szívem,
Isten akaratán
Végtére megpihen;
Ő reményem nyújtja...
Ki szíveken annyi
Sebet bekötözött, —
Nem hagyja kedvesem
A göröngyök között: —
Látni fogom újra!!...

Mészáros János,
év. ref. lelkész.

Tavaszi újdonságok! Női, férfi és gyermek-czipők, Zachariás keztyük stb.

óriási választékban megérkeztek
Eisler Károly Női, férfi-divat, rövidáru és cipő üzletébe
Nyiregyházán.

ritkítja párját természetes ész és józan gondolkodás tekintetében.

Ennek a természetes észnek és józan, értelmes gondolkodásmódnak gyümölcsötése nemzetünknek legfőbb érdeke, s ha valamivel, ezzel tehetjük nagygyá Magyarországot, s tőlünk függ, pusztán tőlünk, hogy mikor fog bennünket ezért még a külföld is megsüvegegni.

Különösen ily népek, mint a magyar, mely századok folyamán régi dicsőségét, nagy nevét és tekintélyét annyira eljátszotta, melytől soha meg nem kérdezi senki, hogy mit szól a világ folyásához, nagy szüksége van arra, hogy a népe, le a legalsóbb rétegekig, művelt, öntudatos, józan s ismeretekben gazdag legyen. Hogy aki magyar, legyen bár szántóvető, ki az ekeszarvára akasztja kalapját, mikor a déli haragszó megkondul, akár iparos, ki szurtos kézzel dolgozik szűk műhelyében, alaposan értsen a maga dolgához s hozzá büszke legyen magyar voltára, s az is lehet, ha népének történetét, a magyarságnak óriási szellemi kincseit ismeri.

És van egy körülmény, ami ezt a feladatot a magyar polgárra nézve jelentékenyen megkönnyíti. Mig például a német paraszt az iskolában kénytelen megtanulni azt a német nyelvet, melyen a könyveket írják s a költők énekelnek, mert az sokszor az értetlenségig különbözik attól a német nyelvtől, melyet anyjától tanult s amelyet a családban használ: addig a magyar könyvek nyelve ugyszólván csak csiszoltságban különbözik a népies nyelvjárásoktól.

Mig a német parasztnak igen sokat kell tanulnia, mire a nagy német költőket csak félig meddig is megérti, addig a mi legnagyobb költőink: Petőfy, Arany, Tompa, Jókai és sok más, úgy irták meg legremekőbb munkáikat, mintha egyenesen tengeri fosztáshoz szánták volna kedvélesztől. Nincs azokon felesleges idegen cífráság, csak igazi magyar ékesség: tősgyökeres népies nyelv kedves zamatja, becsületes egyszerű magyar szívek megdobogtatására. Mert hiszen az igazat bevallva, nem is azért irtak olyan szépen, hogy a magyar nép tőlük tanuljon sallangos beszédet, hanem azért, mert ők tanulták el a néptől a legszebb, a legtisztább magyarságot, a legeredetibb szittyaészjárást. Nem is születtek nagy uri palotákban, nem sütkéreztek fejedelmi kegyben; szerény parasztházban ringott bölcsőjük s mikor már az egész ország süvegelte őket, akkor is a magyar rónán járt az eszük, a magyar népért dobogott a szívük.

Hálátlanság volna irántuk, rut hálátlanság, ha a magyar nép valaha nevüket elfeledné, s nem az ő műveikben keresne koszorút a jókedvére, balzsamot a bánatára, alapos okot a magyar büszkeségre.

Eddig nem volt módomban, hogy Nyiregyháza gazdaközönségét személyes érintkezésben ismerjem meg. De az önk életét és életük módját jól ismerő, s mindenek felett szavavihető barátaimtól tudom, hogy a nyiregyházi gazdaközönség józan, okos életet folytat, hogy szereti azt a földet, amely táplálja, szereti azt a munkát, mely a nyári naphevében verejtéket csal homlokára s azért általánosságban jó módon él.

Ezért gondolkoztam már évek óta azon s irtam a lapokban is arról, hogy miként lehetne az önk szellemi szükségeiről is gondoskodni, mert hiszen önk azt vezetés nélkül meg nem tehetik: a mindennapi életnek ezerféle gondja, a kedves bár, de terhes és örökös munka, nem igen engedi meg önknek, hogy a szellemi továbbképzéshez még az eszközöket is maguk keressék, maguk kutassák, s ezért sokat beszélgettem barátaimmal arról, hogy tenni kell valamit aziránt, hogy a mi helyi társadalmunknak az a rétege, melybe magam is tartozom, felmentse önköt a keresgélés munkája alól s, hogy ugymondjam, készen tegye az önk asztalára azt a szellemi táplálékot, amire önknek szükségük van, annál is inkább, mert ma már önk sem élnek a világtól való elzárkózottságban. Nem csak hazai társadalmunk mozgalmi hatnak el önkhez. nem csak a magyar nemzeti élet és magyar gazdasági és társadalmi kérdések hullámverését érzik, hanem mint író-olvasó emberek a külföldi mozgalmakról is tudomást szereznek, amiknek megértéséhez pedig, valljuk be őszintén, nem elég előkészítés az, amit önknek a magyar népnevelés mai állapota szerint nyújtani képes, és így önk kénytelenek gongolkozni, anélkül, hogy módjukban volna eleget tanulni; pedig nagyon is igaza volt a régi khiuai bölcsnek, aki azt mondta: tanulni és nem gondolkodni hiábavalóság, gondolkodni és nem tanulni veszedelem.

Ezért örültem meg annak a megtiszteltetésnek, hogy a helybeli gazdaszövetség elnöke felkért arra, hogy a mai alkalommal önk előtt egyet-mást elmondjak abból, ami lelkemet foglalkoztatja. Örülök neki annál is inkább, mert tudom, hogy az ilyen nemes és üdvös dolgot csak meg kell kezdeni, a folytatása jön magától s mivel ezért biztosan számítok arra, hogy a jövőben lesznek még

ilyen összejöveteleink szép számmal, amikor nálamnál sokkal hivatottabbak egyenesen önköt mint gazdákat érdeklő dolgokról fognak e helyen értekezni; a mai napon csak általánosságban ukartam egyet-mást elmondani s őszintén örülök, ha olyasmiről beszéltem, ami önk előtt nem is új, mert hasonlókat éreztek és gondoltak.

Örömmel köszöntöm önköt ezen az új téren, köszönöm szives bizalmukat s kívánom, hogy úgy áldja meg önköt a magyarok istene, amint magyar polgári kötelességeiket a szellemi előhaladás terén is olyan buzgalommal teljesítik, mint amilyen buzgósággal művelik ezt a szent földet családjaik, városunk és hazánk felvirágoztatására!

Az O. M. K. E.

Most, hogy az alakulás folyamatban van, szinte csodálkozva néznek össze a kereskedők és el sem tudják gondolni, hogy mi lehet az oka annak, hogy míg az ország összes többi gazdasági ágaiban érdekelték már évek óta egyesültek érdekeik megvédésére, addig egyedül a kereskedők maradtak mindeddig elszigetelten. Ez az elszigeteltség meg is termette gyümölcsöt és legfőbb ideje már, hogy a magyar kereskedők is tudatára ébredtek annak, hogy erő, fejlődés, gyarapodás és felvirágzás csakis együttes működés, egyesülés útján érhető el.

Nem megszügyenítő jelenség-e az a magyar kereskedőre nézve, hogy míg az angol, francia, német (az amerikaiakról nem is szólva!) kereskedők az illető államok társadalmában, mint ezen országok fejlődésének és haladásának főtényezői, a legelőkelőbb helyet foglalják el — addig, minálunk a kereskedőt általánosságban — kemény a szó és szomorú, de mi türes tagadás: így van — lenézik!

Sőt oly hihetetlenül hangzó felfogások is kezdenek nálunk lábra kapni, hogy az egész kereskedelem felesleges gazdasági tényező! És vannak, a kik azt hirdetik, hogy a kereskedő nem egyéb, mint az ország terhére élősködő és kiirtandó parazita és az általános boldogulás csak akkor fog bekövetkezni, ha majd egyszer létre jön az a bizonyos „szoros kapocs” a termelő és fogyasztó között!

Végzeteljes, hamis alapokból kiinduló felfogás ez, amely sok virágzó állam tönkremenését eredményezte már. Elég, ha csak körül tekintünk magunk körül a világban — vagy ha röviden visszapillantunk a törté-

A versiró szerencséseje.

Irtá: KESZLER KÁROLY.

(Folyt. és vége.)

Másnap reggel Vértess szórakozottan exercirozott a gyakorlótéren, Ugrosdi hadnagy ezért bosszus, sőt dühös volt és rekedt hangon kiabálta: Vértess, Sie sind ein indolenter Soldat!

Ilyenkor egy rendes katona befogja a száját, Vértess azonban nem volt rendes katona és morogni merészelt a sorban.

A katonai disciplina pedig nem türi meg ezt a sértést. Ugrosdi hadnagy tehát még mérgesebb lett és vészjósló arccal mondta:

— Vértess, jelentkezzék rapporton a parancsomra . . .

A rapport egy félóra mulva összeállt a gyakorlótéren, mert időközben Sulyok kapitány előkerült hazulról. Belépett a sorba Vértess is, kiebben a pereben már leszámolt magával. Körülbelül harminc napra becsülte a kaszárnyaáristomot, a mit kapni fog a Sulyok kapitánytól és ez elég volt, hogy sötétnek találja miatta a világot. Most egyszerre vége lett reá nézve a ma esti bálnak, a minél fájdalmasabb csapás egyelőre alig

érhette volna, hiszen életbevágó kérdésnek tartotta, hogy ma este Turba Rózsika vele táncolja az első négyest . . . Rózsika tudniillik még nem vett részt soha nyilvános mulatságban: ma este viszi el édes anyja az első bálba. Vajjon kivel fogja Rózsika, mint egy leány az első négyest táncolni, ha ő hiányozni fog a bálteremből? Mindaketten régóta epedtek a mai nap után: Vértess most utólag úgy érezte, hogy a bálók, a melyeket keresztül táncolt, sivar és unalmas multságok voltak — Rózsika nélkül, akinek eddig csak a gimnázium liferálta a táncosokat a tánciskolában. Óh, a gimnázisták között sok merész gyerek akadt, aki szerelmet mert vallani Rózsikának . . . Vértess most hirtelen úgy képzelte, hogy este az első négyes alatt ő is meghatóttan és őszintén tudna Rózsikával beszélni s nem, éppen nem kellene az érzelmek kimutatásában fukarkodia . . .

De ez a verőfény, mely néhány nap óta eléje fénylett a jövőből, a rapport alatt eltűnt s csúf, sűrű köd ereszkedett le előtte. Ugrosdi hadnagy rendbeszedte a katonákat, s a bakkancsok széles orrát nyilegyenes vonalban sorakoztatta . . . Aztán beadta a jelentést a kapitány urnak, hogy a rapport készen áll . . .

Sulyok kapitány elkezdte a kihallgatást és eligazított egynémely ügyes-bajos dolgot. Mikor Vértesshez ért, összevonta a szemöldökét és kellemetlen meglepetés látszott rajta, s miután Vértess elmondotta a szabályzat megsértését, érezte, hogy a hadnagy tekintélyét helyre kell állítania . . .

— Kiméretlenül meg fogom ezért a szemtelenségért büntetni, mondta kimért hangon és lagyos nyugalommal.

Azután keményen szalutált és elbocsátotta a rapportot.

*

Vértess délután öt óráig szabadon kalandoztathatta a fantáziát és a parancsolvasásig háborítlanul tünődhetett a büntetésen, a melyet ki fognak hirdetni előtte. A napos káplár már elment Sulyok kapitányhoz a napi parancsért, s amint visszatér, a kaszárnya fogságot rögtön a tudtára fogják adni . . .

Megtette lassankint az előkészületeket a fogságra: a legényének megparancsolta, hogy a vacsoráját hozza fel estére a kintinból és figyelmoztesse, ha a kaszárnyaparancsnok kaszárnya áristánsokért fuvat a kürtössel . . .

Báli ujdonságok
dús választékban kaphatók

gase szövetek, aplicatok, csipkék
és mindennemű ruhahozzávalók

Kohn Ignác

divatáru üzletében városház palota.

nelemben, hogy belássuk, mennyire szorosan függ egybe egy állam felvirágzása, hatalmának fejlesztése, népek haladása és boldogulása — ugyanezen állam kereskedelmének, fejlődésével és felvirágzásával.

Levél Amerikából.

Kelt Johnstown Pa 1904. Február 4.

Igen tisztelt Tekintetes Csengeri úr. Bátor vagyok soraimal mint Jó urat meg Tisztelni mint egy kenyér osztogató apát, akit úgy ot hagytam minden Jelentés nélkül mikor elakartam jöni Tehát ezer Bocsánatot kérek tekintetes urtól hibám elkövetése véget mert azért megérdemelte volna hogy legalább egy isten áldja meg szót montam vána igaz, hogy még idáig nem csalótam az új haza Felkeresésével mert hála Istennek Jól mén sorsom és egészségem állandó és Pénz kereséshez sincs panaszom de lelki ismeretem csak azt súgja, hogy rosszultem hogy minden köszöntés nélkül eljöttem és egy jó gazdám és úramtól oj vadúl szoktem mintha sose számítottam vána haza vissza de lelkemben a hazai viszhang mintha sütozná hogy ot hatam családi Tűzhelyem ot hatam kedves hazám ahún bölcsöm renget othún marat rokonaim és Jó akaróim aki köszt Jótaláltam magamat és elindultam egy veszedelmes Tengeri útakon ahún a viharozó oceán orkánai tátoták rémitő szájait és minden pilanat sirgödröt ígért és reményem is csak az vót, hogy örökalmomat ott Fogom alúdni a rémségek fenekén és rá gondoltam szeretet nőmre és lelkemben remegni kezdetem, hogy miként tetem nőm özvegyé és gyermekeim árvának de isten mégis megörzöt és 14 napi útazás után átjutotunk akikötő partra biz én amerikát szob hazának Gondoltam de biz ez csak hegy völgy és kö ahún csak majdnem egig érő hegyek emelkednek és sok csak kötartalomal bírnak és Tetők óriási erdőket képeznek és a hegyek talaját át szürkálják és ezek fenekéből szent bányásznak és aki igen sok embernek akik kijötek Pénzkeresetre a szegénység és nyomor kiüszte őket szegény családjának egy kis Job módot szeresen, Jajde minden más ként van mert it élet árán keres sok ember pénst ami szomorú látványnak magam voltam szemtanuja Január 19-dikén a vas gyárban egy nagy szerencsétlenség ütött ki amej borzalmas katasztrófát kisem lehet magyarázni egy sin vasat nyúto aki a legnagyobb erőt tartalmaz oj egy Gőz nyomatú cső ami körmértéke oj vastag hogy ember álva me-

het be ne ez hoszta az egész gyárat mozgásban és egy oj kerék aki 200 mázsát meghalad sújban egy robanás a nagy gőz nyomástól kiszakatt erő és az összes szerkezetet helyéből a levegőben röpitete az óriási kereket szét zúzva darabonként szórta tova és az összes tetőt épületet romba döntöte 19 ember halál áldozatát eset mert rájok zuhant az épület és ot főtek meg kocsonyának a foró gőz erőtol és 28 örök nyomoréká letek.

A második óriási katasztrófa Január 31 regel 8 ora 20 p az alegendeni szénbányában csesvitben Pitzbirhtól 15 kiló méternyire eset 190 ember eset halál áldozatát mert it igen gájros talajon vannak és rá atatok a bányányba a gájz érzes meggyúladot és oj rohamosan töntető agájz és tűz hogy elevenen égete az embereket és arobanás ereje a kihúzó szenes kocsik kocsisát öszvér és tö aszelelő Júkon dobta a levegőbe a bányából és eszt a katasztrófát úgy kel gondolni oj veszedelmesnek hogy ot semi élő lény nem maradhat asineket a gáz erő ösze sodorja mint egy perezet eszt épen nagy veszélynek teseneg gondolni igen sokat tudnék még írni de véget szakítok az írásomnak mert tán majd kelemetlené válana Tek. úrnak ezért is meg bocsáson hogy enyit irtam de ha be írni akarnám füzeteket írhatnék a szomorú esetekből és a tavaji szerencsétlenségeket felse hozom csak a 904 szomorú beköszöntő katasztrófáját és meg 903 ár vizeit felhőszakadásait elősem hozom és a vonat ösze ütközéseit és azok szerencsétlen halál eseteit ami 903-ban nép elpúztulás felül tértént 100000 nál és képzeljük amerikát egy nagy világrésznek aki telve vanak Gőzhajón Járható fojókai ami rohamos esőbe árvizet ide ahegyekről ösze fúto vizekből és árvások falvak völgyben fekvő heleben vannak és eszta fa és deszka házakat viszi magával és nincs mentés számokra bizony amerika sok árva gyermeknek könyvülajást okozója ez egy nép Púztító ország és it mindenki idegeny it angol arob és német Franczija horváth toth Polák magyar svéd sveles szkacs szerecseny mészka Szúdán Török óláh és meg éjris és meg akinek nevét nem is tudom és ezért egy más szavát nem értik egymásnak együt dolgoznak velünk biz nagy bútaságnak van kiteve azért anyomorult garasért és élet halál köszt van az ember amej gyárban én dolgozok ot is ritka nap és éjel hogy 3 v 4 ember ne esen koldusbotra vagy halál fiájává de még nekem idáig semi bántódásom nem történt de elég fáj az nekem mikor látom hogy egy vagy másik fele barátom látom ösze roncsolva és halál

fiájává leni és most már ara kérem a tekintetes urat hogy tesék eszt alapokban a közhirben tétetni hogy most senki nejjön amerikában mert igen roszul mén az amerikai munka Forgalom csak kevés ember dolgozik kevés ember kap munkát és sok pedig majdnem éhen veszet Járnak népek Faluról városba munkát keresni eléhezve rongyosan és kapni nem lehetet munkát mert it az új fejedelem választás van és enek következtében szünetelnek a munkák mert it ha pénzed nincs munkád nincs nem kap eni sehünse tehát én sem tudom medig leszek it mert egy óra mindenek és bestopol a gyár és vége a pénz keresetnek és sok nép megyen haza a kinek tehetsége van tehát én is számítok ahaza menetelre de nem tudom a kitüzöt napot órát sem Tehát ismét másodsor is Felkérem a Tekintetes urat és ezer bocsánatot kérek a hibám véget de reménybenis hogy továbbra is kifogom érdemelni kegyes Pártfogását amit köszönetel fogom veni iránta mi Jó szívűséget és kérem aszülő munkát tesék átadni nőmnek mert bizokbene hogy ő enek megfelel minden hiba nélkül még én haza nem mehetek és kívánom hogy becses soraim erő és egészségbe találja Tekintetes urat kedves családjával üdvözlöm a tekintetes aszonyt és Tekintetes urat kezét csókolva maradok alázatos szolgálja Johan Kocsis Gembí Cziti Pa csestnut st no 124 amerika választ kérek. Isten vélek.

Irtam Bodnár Mihály Nyiregyházi.

HIREK.

Képviselői gyűlés volt tegnap, amidőn a gazdasági tanácsnoki állásra Trak Géza aljegyzőt, az ő helyére Galli Jenő közigazgatási gyakornokot helyettesítették. Rosenthal Gyula kereskedőt 100 korona lakosítási díj mellett a polgárság kötelékébe felvették. A Károlyi és Dessewffy terek csatornázása és parkirozására vonatkozó tervezetet elfogadták.

A Bessenyei-kör folyó évi március hó elsején, este 8 órakor a Korona disztermében Estét rendez, melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Humoros fölolvásás. Irta és előadja: dr. Fodor Gyula, a szatmári Kölcsey-Kör alelnöke. 2. Zenei bohóságok. Bemutatja: Dienzl Oszkár. 3. Paródia. Irta és előadja: dr. Vietórisz József. 4. Szerelmi história zongora kísérettel. Humoros történet. Előadja: Szerémy Zoltán, a Vigszinház művésze. 5. Néger dalok és Cake walk. Éneklő és táncolja: Jackson (Lindh) Elza. 6. A kapitány és legénye. Bohózat 1 fölvonásban. Irta: Rajna Ferenc. A kapitány Vendrey Ferencz. Szecska Matyi, legénye Szerémy Zoltán. 7. Parodisztikus változatok Flottow Mártá-jának „Árva rózsá” c. dalára. Szerette és előadja: Dienzl Oszkár. 8. A banda. Couplet. Éneki: Vendrey Ferencz, a Vigszinház művésze. 9. Fantasztikus ballet-részlet. Zenéjét részben szerette, részben összeállította. Dienzl Oszkár. Lejti: Jackson (Lindh) Elza. 10. Troilus és Cressida. Tragédia 1 fölvonásban. Troilus János Vendrey Ferenc. Cressida Olga Szerémy Zoltán. Zongora-kíséret: Dienzl Oszkár. A műsor egyes számai alatt a terem ajtaít zárva tartja a rendezőség. Jegyek elővételi árban február hó 27-én és 28-án válthatók dr. Popini Albert pénztárosnál (Széchenyi-tér, 3. sz.) és pedig tagok számára személyenkint 2 kor. 50 fillérért, nem tagok számára személyenkint 5 koronáért. Jegyek rendes árban válthatók febr. hó 29-én és márc. hó 1-én este 6 óráig Jakbovits Fanny kisasszony dohánytözsdejében, s este 7 órától kezdve a pénztárnál és pedig tagok számára személyenkint 2 kor.-ért, nem tagok számára személyenkint 4 kor.-ért. Kis páholy ára 12 kor., nagy páholyé 14 kor. Állóhely ára tagoknak 1 kor., nem tagoknak 2 kor. Vidéki tagok sürgönyileg is intézkedhetnek.

Rózsika pedig semmi veszedelmet sem sejtett. A tükör előtt ült és a haját sütötte (szép, nagyon szép akart lenni ezen a híres estén), lányos eszével bohó, homályos és édes semmiségekre gondolt s a lelke a csalódás minden sejtelve nélkül nyugodt és derűs volt, mint a szemének tiszta, boldog tekintete.

Sulyok kapitány messze volt most Rózsikától, de mégis mintha eszébe jutott volna a leány . . . És erre rosszkedvűen írta be — be kellett írnia — a parancskönyvbe a Vértess büntetését: a husz napi kaszárnya fogságot . . . Hadnagy ur Ugrosdinak és a szabályzatnak ez kellő elégtétel lesz . . . Valakinek — gondolta — fájni fog nagyon ez a dolog, de hiszen lesz még az életben több kaszinóbál is . . .

Összecsapta a könyvet és átadta a napos káplárnak:

— A hadnagy ur hirdesse ki a parancsot!

A káplár szalutált, Sulyok kapitánynak pedig ebben a pillanatban hirtelen eszébe ötlött valami: egy mentő — gondolat, egy szerencsés, fényes ötlet . . .

Elvette a káplár kezéből a könyvet és a Vértess büntetéséhez világosan olvasható, nagy német betűkkel írta hozzá még ezt a mondatot:

„Beginn der Strafe morgen um Mittag“.

*

Hadnagy ur Ugrosdi egy fél óra mulva kihirdette a parancsot a kaszárnyában. Vértess megindultan hallgatta a büntetésé fölolvásását s érezte, hogy valami rendkívüli dolog történt . . . A megindultság pedig ragadós: Vértessnek mélyen meghatva gratuláltak a szokatlan kegyhez az összes társai és talán csak Ugrosdi hadnagy volt az egyedüli, a ki Sulyok kapitány jóindulata miatt titkos bosszuságot érzett magában . . .

És este nevezetes dolog történt: Vértess a kaszinóbálban Turba Rózsikával táncolta az első és második négyest.

Vértess ezt a szerencsét versének és Turba Rózsika révén Sulyok kapitánynak köszönhette.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer-

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **láb-badozóknál influenza után** ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a

köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenkint 4. — kor.-ért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva.**

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

Müsor a pénztárnál 20 f.-ért kapható. A jegyek (a bérletjegyeket is beleértve) névre szólnak és csak bejelentéssel ruházhatók át másra; ez esetben, ha valaki nem tagra ruhazza át jegyét, az árkülönbség a pénztárosnál ki-egyenlítendő.

Főispánunk és a motoros. Főispánunk több napot töltött a fővárosban. Ezen idő alatt Sármezey Endre, az Arad—kovácsházi motoros vasút igazgatója nagyszabású, körül-ményesen tájékoztató felolvasást tartott a motoros vasutaknak kiválóan előnyös voltáról. Főispánuk szintén megjelent eme felolvasáson, melyet bizonyára azért tett, hogy a felolvasás adatait a Nyiregyháza—Sóstó—Dombrádi mo-toros vasút építésénél és üzeménél fel-használhassa.

Halálozás. Vettük a következő gyász-jelentést: Fájdalomtól megtört szívvel tudat-juk felejthetetlen jó férjem, illetve édes apánk, testvérünk és a jó rokonnak: nozdro-vicei Nozdroviczky Jenőnek folyó hó 19-én déli 12 órakor, életének 58-ik, boldog házasa-gának 25-ik évében hosszas szenvedés után történt csendes kimúltát. A megboldo-gultnak földi maradványai folyó hó 21-én délután 2 órakor a róm. kath. egyház szer-tartásai szerint fognak beszenteltetni, folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor a dögei családi sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig 23-án reggel 9 órakor fog Ujfehértón az egek Urának bemutatni. Ujfehértón, 1904. évi február hó 19-én. Testvérei: Nozdroviczky Kázmér, Nozdroviczky György. Özvegy Nozdroviczky Jenőné Gencsy Viola. Gyermek-kei: László, Pál, Sándor, Ilonka Károly. Áldás és béke legyen porai felett!

Választás. A múlt héten folyt le az eperjesi jogásztanárságnál a szokásos tisztvi-selő választás, mely alkalommal az irodalmi osztályhoz titkáruul Bánszki János városunk szülötte választatott meg. Ugyanőt és egyideű-leg a vivő-egylet alelnökévé is megválasz-tották.

Adomány. A helybeli gazda szövetség vasárnap tartott gyűlésében elhatározta, hogy a luxus lóvásár céljára 200 koronát ad.

Róm. kath. egyházi énekkar. Mint örömmel értesülünk a minden szépért és ne-mesért lelkesedő róm. kath. plebánosunk új jelét adta fennkölt gondolkozásának és fáradhatlan szorgalmának. Ugyanis folyó hó 21-én plebánosunk elnöklete alatt tar-totta meg alakuló közgyűlését a fent ne-vezett dalegylet. Mely alakuló közgyűlésen védnökül Petrovics Gyula r. k. esperes plebános, ügyvezető elnökül dr. Konthy Gyula városunk közügyeinek ezen kiváló és ügybuzgó faktora választatott meg. Oly egyesület, melynek vezetése ily kipróbált erőkre van bízva, azon tudattal haladhat előre, hogy nimbusának megállapítására az alapfeltétel rendelkezésére áll s egyedül ezen dalkör tagjainak szorgalmától függ, hogy életrevalóságát kimutassa. Mi hisszük és reméljük, hogy ez nem fog soká késni, mert úgy értesülünk, hogy a husvéti ün-nepek alkalmával s az ezt megelőző nagy héten fog először lépni a nyilvánosság elé. Karvezetőül Bakoss István r. k. tanító választatott meg, kivel már e téren találkoztunk s ha az elemi iskolai tanulókat oly ügyesen betanította három és négy hangú énekekre, bizonyára ambi-cióját helyezi e kar oktatásában is. Pénz-tárnokul Bacsó Béla, titkáruul Medvecky János, s a választmányba Mayer Ferenc Izsóf János és Sáray Sándor választattak meg. Adja az Isten, hogy ezen tisztán

egyházi dalkör Isten dicsőítésére irá-nyuló hivatását sokáig, igen sokáig tölt-hesse be.

Névmagyarosítás Schvarcz Dávid kisvár-dai lakos, nevét „Sipos“-ra magyarosította.

Tisztújító választás. A Nyiregyházi Bikar holim izr. kézműves betegsegélyző egylet e hó 21-én tartotta évi rendes tisztújító köz-gyűlését. Az elnöki jelentés és a számvizsgáló bizottság által helyesnek talált zárszámadás tárgyalása és a felmentvény magadása után, közfelkiáltás útján ismét Engel Adolfot vá-lasztották meg elnöknek, Klein Józsefet pénztárnoknak és jegyzőnek Fábrián Ferencet. Választmányi tagok lettek: Auspitz Herman, Auspitz Márton, Blau Sámuel, Herman Mór, Katz Izidor, Grósz Adolf, Grünfeld Sámuel, Lenhorn Márton, Preiser Izidor, Princz Fülöp, Propper Bernát, Maibaum Mór, Schwartz Herman. A számvizsgáló bizottság tagjai: Kleinmann Géza, Klár Gusztáv, Lichtmann Dezső, Morgenstern Dezső és Schwartz Ede.

Nyilvános köszönet. A nyiregyházi keres-kedő tanonc-iskolának a jótékony célokra szánt összegből: a nyiregyházi gazdasági és kereskedelmi hitelintézet 25 koronát, a nyiregyházi takarékpénztár egyesület 100 koronát, a szabolcsi hitelbank pedig 50 koronát adományoztak. Fogadják a megnevezett intézetek tekintetes igazgatóságai a kereskedő tanonc-iskola nevében kifejezett hálás köszö-netemet. Nyiregyháza, 1904. évi február hó 24-én. — Ruhmann Adolf igazg. tanító.

A jegyzők és az anyakönyvesek fizetése. A kormány a községi jegyzők és anyaköny-vesek fizetésének javításáról szóló törvény-javaslatlall elkészült és a képviselőház leg-közelebbi ülésén beterjeszteni szándékozik

Nyilvános nyugtázás. A szabolcsi hitel-bank tekintetes igazgatósága, a nyiregyházi rendőri önszegélyző egylet pénz alapja javára 50 koronát volt szíves adományozni. — Fogadja nagybecsű támogatásáért az egylet nevében ezennel kifejezett köszönetemet. Nyiregyháza, 1904. évi február 23. Kertész Bertalan egyleti igazgató.

Értesítés. Tudomására hozatik azoknak, akik selyem-gubót tenyészteni akarnak, hogy Nandrassy Aurél tanítónál az ág. evang. központi iskolában, már most bejelenthetik szükségleteiket.

Köszönetnyilvánítás. Fried Dániel ur, a nyiregyházi rendőri önszegélyző egylet pénz-alapja javára 20 koronát volt szíves ado-mányozni. Fogadja nagybecsű támogatásáért az egylet nevében kifejezett köszönetemet. Nyiregyháza, 1904. február 25. — Kertész Bertalan egyleti igazgató.

Figyeimeztetés. A városi hatóság ez uton is figyelmezteti azokat, a kik az erdőber fát vettek, hogy céduláikat folyó hó végéig okvetlenül váltsák ki és a fát hordas-sák el.

Nyugtázás. Alsófoku iparos tanoncisko-lánk céljaira a Nyiregyházi Takarékpénztár 80-, a Szabolcsi Hitelbank 60 koronát volt szíves küldeni. Midőn ezen összegek átvéte-lét nyugtatom, egyidejűleg nevezett pénzin-tézetek tekintetes igazgatóságainak kegyes adományukért, az iskola felügyelő bizottsága nevében köszönetet mondok. Barzó Mihály gondnok.

Lelkészek és tanítók részére nyitatt a földművelésügyi miniszter gyümölcsészeti tan-folyamokat. A tanfolyamok Keszthelyen, Tordán, Kisszebenben, Budapesten és Kolozs-váron lesznek megtartva. A tanfolyam célja a gyümölcsészetnek a lakosság között való terjesztése és az elemi iskolákban annak való taníttathatása. Az egyes tanfolyamokra 20 tanítót illetve 12 lelkészt vesznek fel. A tanítók 30 kor utiátalányban és 3 kor ellá-tási díjban, a lelkészek 32 kor. utiátalányban és 4 kor. napidíjban részesíttetnek. A tanfo-

lyamok április hó első felében nyílnak meg és 8 napig tartanak. Minden tanfolyamra felvesznek 3—4 földbirtokost is, akik azon-ban állami segélyben nem részesülnek. A kérvények egy koronás bélyeggel ellátva a folyó évi március hó 7-ig a földművelésügyi miniszterhez küldendők be. A kérvényekben a lakóhely, az életkor, a nyelvismeret, az állás, a gondozására bizott faiskola nagysága felsorolandók. Tanítók kérvényüket az isko-laszékkal is láttamoztatni tartoznak.

A nyiregyháza-mátészalkai vasút fejlődé-sére nagy befolyással fog lenni, a nagyká-rolyi és csapi vonal kiépítése. Nevezett va-sút létesítése által a vonal Mátészalkánál nem fog bevégezödni, hanem folytatást fog nyerni ugy Nagykarolyhoz, mint Csaphoz. Az emelkedő forgalom magával fogja hozni a közönség fokozott igényeinek kielégítheté-sét ugy a vonatoknak napjában többször való közlekedése, a sebesség nevelése mint más tekintetben. A kereskedelemügyi minis-ter ma egy hete leiratot intézett Nagy László szatmárvármegyei alispánhoz a nagykaroly-mátészalka-csapi vasút ügyében. A leirat sz-e rint a kormány az új vasutvonal építésére az építési tőke 18.5 százalékát engedélyezi. Postai szállítás címen ötszázezer koronát, rendkívüli államsegély címen 50 esztendőn át 29,500 koronát ad. A miniszter fölhitva a vállalkozót, hogy ha a vasutat kiakarja épí-teni, kötelező nyilatkozatát és 300000 korona biztosítékát terjesztszen föl hozzá.

A vasuti állomás órája. A helybeli vasuti állomáson a közönség a perronon szokta a vonatok érkezését várni. Az átutazók is itt tartózkodnak vonataik érkezéig. Ez előtt a perronon is volt egy óra felfüggesztve, de az elromlott és hónapok óta nincsen más órával pótolva. Tekintve azt, hogy az érkező és elutazó, valamint az átutazó közönség folytonos figyelemmel kíséri a vasuti óra járását, mivel a zsebórák legtöbbszörre a helyi és nem a vasuti időhöz vannak igazítva; felkérjük ez uton az állomásfőnök urat, hogy egy óra kifüggesztése iránt intézkedjék már csak azért is, mert a vasuti és rendőri személyzet a folytonos kérdezősködés által zaklatásnak van kitéve. A vendéglősnek is kára származik a jelenlegi állapotból, mert az utasok nem tudják, hogy mennyi ideig kell a vonatok indulására várakozniok és a közönségnek nagy része nem tér be — bár szándéka volna — az étterembe. — (Bekül-detett.)

Harc egy veszett ebbel. Mult vasárnap, Klepács Gergely, királytelki szőlőbéli lakos-nak 10 éves, János nevű fia apjának udvarán játszott, midőn egy kislány, veszett eb-rátamadt. Az eb a gyermek hátába harapott, de a vastag téli ruhán át nem sebezhet-te meg. Ekkor az eleven, köpcös gyerek bírokra kelt az ebbel, miközben mindketten földre estek és a kutya a fiúnak bal keze fejét beharapta és szájában marcangolta. A borzalmas helyzetben levő fiu 8 éves öcsöce egy bottal testvérének segélyére sietett. A János gyerek szabadon levő kezébe vette a botot és az eb orrára vágott. Az eb elbocsátotta szájából a fiúnak véres kezét. Ekkor a fiu agyona-verte az ebet s csak azután futott szüleihez. A bátor fiut felvitték a fővárosi oltógyógy-intézetbe, mivel az eb veszett volta meg lett állapítva. Ilyen vakmerő gyerek sem sok születik.

Országos vásár. A nyiregyházi, ugy-nevezett Tamás napi országos vásár a jövő hó 7-én fog megtartatni.

Tűz. Mult szombaton, a honvéd laktanya-ból tüzet jeleztek. A tűzoltóság gyorsan kivonult, a midőn kitűnt, hogy tűz nem volt, csak a tűzoltóságot akarta a tűzoltófőparancs-nok próbára tenni. Az ilyen próbák nem ártanak, más városban is gyakor ak, de a közönség még sem veszi azt szívesen.

Kopár területek beerdősítése. A földmive-lésügyi miniszter a kopár területek befásítá

A legelegánsabb és legdivatosabb báli és alkalmi ruhák, alkalmi blousok készülnek UNGÁR LIPÓT divattermében Nyiregyházán.

sának végrehajtásánál követendő eljárás tekintetében terjedelmes körrendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, közigazgatási bizottságokhoz és a kir. erdőfelügyelőségekhez. A fontos körrendeletből közöljük a következőket. A kopár es futóhomokkal borított területek összeírása a legrövidebb idő alatt befejezendő. Az összeírást a kir. erdőfelügyelőségnek tagjai felelőség mellett eszközlik. Az összeírás tárgyát csak a közgazdasági szempontból beerdősítendő területek képezik. Az összeírás kopár területeket a kir. erdőfelügyelőség vármegyénként egy-egy összesített kimutatásba foglalja, melyben ki kell tüntetni a javaslatba hozott fanemet, a beerdősítés időtartamát, az engedélyezhető állami segélyt, s azt, hogy az illető kopár birtok a jövőben véderdőként, illetve rendes erdőként, vagy fáslegelőként lesz-e kezelendő. Adminisztratív természetű utasítások után a rendelet köteleességévé teszi az erdőfelügyelőségeknek és állami adóhivataloknak, hogy tapasztalataikról s az esetleges mulasztásokról az erdészeti bizottságnak évenként jelentést tegyenek s ezzel egyidejűleg a következő évben beerdősítendő, illetve pótlandó kopár területek kiterjedését is bejelentsék. A fásítási törekvést a miniszter a rendelkezésre álló eszközökhöz képest ingyen csemeték adományozásával és állami pénzsegélyvel támogatni hajlandó. A pénzsegélyek utólag fognak kiutaltatni, ha az erdősítési munkálatok sikeres foganatosítását az erdőfelügyelőség igazolja. A fontos rendelet leérkezett vármegyénkhez is.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A Szabolcsvármegyei tanítóegyesület által a budapesti Ferencz-József-Tanítók-Házában létesítendő 4000 koronát szobaalapítvány ez évi részletének törlesztésére a Szabolcsi Hitelbank 40— a Nyíregyházi Takarékpénztár 30— a Szabolcsmegyei Takarékpénztár 10— a Dombrádi Népbank 5 koronát adományozott. Midőn ezen összegek átvételét elismerem, nevezett pénzügyintézetek tekintetes Igazgatóságainak egyesületünk részéről hálás köszönetemet nyilvánítom. Szabó Endre egyesületi pénztáros.

Ima az oroszok győzelméért. Figyelmünket felhívták ama körülményre, hogy az Újság című fővárosi ugynevezett krajcáros lap közölte, hogy a nyíregyházi gör. kath. vallású lakosok az oroszok győzelméért imádkoznak. Utánanézünk a dolognak és úgy értesültünk, hogy Holovics Gergely gör. kath. vallású, idegen származású, szegény sorsu ember kifejezést adott az oroszok győzelméért érzett óhajának. Hát ezt mi nem tartjuk olyan nagy dolognak, hogy a lapok világgá kürtöljék. Az ilyen csekélységet csak az „élelmes“ tudósítók szeretik hosszu lére bocsátani és kedveskedni vele a felültetett, olykor könnyen hívó közönségnek. A nyíregyházi gör. kath. vallású polgárok jó, szabadság szerető hazafiak, akik nem érdemlik meg, hogy rosszul sikerült gunynyal hurcolják meg a lapokban.

Megmérgezte magát. Miskolczi Zsuzsánna, helybeli cseléd gyufaoldatot ivott és súlyos sérüléssel a kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

Véletlen lövés. Szücs Dániel, tiszapolgári lakos, fegyverét nézegette, miközben a fegyver elsült és a golyó a szerencsétlen ember lábába furdott. Veszélyes sebével az itteni kórházba szállították.

A nyíregyházi—vásárosnaményi vasút ügye igen előre haladott állapotba jutott. A kormány által megállapított 200.000 kor. engedélyezési biztosítékot már el is helyezték a központi állampénztárba. Ennek következtében az építési munkálatokat már folyamatba is tették, melyeket a részvénytökeből hiányzó 40—50.000 korona befolyása esetén, még ez évben befejeznek.

Gondnokság. Az itteni kir. törvényszék Deménd Mária balkányi lakost gondnokság alá helyezte.

Eltűntek. Kantár Borbála mogorósi és Gress János karászi lakosok eltűntek.

Ismét veszett eb. Mult csütörtökön, Kés-márki Györgyné, a városunk határához tartozó simapusztai cselédasszonyt egy veszett eb megtámadta s mielőtt az előrehaladt áldott állapotú asszony védekezhetett volna, több helyen lábába harapott és ruházatát megszagatta. A megrémült asszony segélykiáltásait az istállóban elfoglalva levő cseléddek nem hallották s így az eb az asszony balkezét is megharapta. Végre figyelmessé lettek az asszony kiáltásaira a tanyabeliek, de akkorra az eb elfutott. A megsérült asszonyt rendőrségünk még aznap felküldte a fővárosi oltógyógyintézetbe.

Körorvosi állásra bocsátott ki pályázatot a nyírbátori szolgabírói hivatal. A fizetés 900 koronát tesz ki és az engedélyezett díjak szedhetők.

Megyénk munkásközvetítője közhírré teszi hogy Mezőtúron 300 férfi földmunkára szerződhetők.

Az állomás szarkái. Csirip István, Kmech Mihály és Rodics János a helybeli vasuti állomásról folyton lopkodták a tüzelő anyagot, de rajta vesztettek.

Hamis pénz. Kulhanek Adolf, sokszorosan büntetett ember, Kolozsi Jánosné, gégegyi lakosné és Szabó Menyhért bajomhegyi tanyai lakos közvetítésével Urbán József bajomhegyi lakostól 600 koronát azon ígérettel csalt ki, hogy az említett összegért 1800 korona hamis pénz ad. A megcsalt ember az itteni kir. törvényszékhez fordult megtorlás végett.

Kivándorlási ügyek. Selley Sándor miniszteri tanácsos, Lévy Lajos kivándorlási kormánybiztos előterjesztései alapján már teljesen elkészült a kivándorlási törvény végrehajtási rendeletével és így már legközelebbre várható ennek a törvénynek az életbeléptetése. Ideje is már hogy a kivándorlás véglegesen szabályoztassék, mivel népünk a bizonytalan ultra legtöbbnyire rábeszélés folytán indul el s arról nem is szólunk, hogy a rávevésnek igen sokszor az önérdék az indító oka.

Csőd megszüntetés. A helybeli királyi törvényszék Meskó Gyula nyírbátori lakos ellen nyitott csődöt megszüntette.

Negyven napos zárlat. E hét elején, veszett eb járt tanyáinkon, melyről feltehető, hogy városunkban is megfordult; ennél fogva az ebek, úgy a városban, mint a tanyákon 40 napi zár alá vétettek. A zár alá vétel azt jelenti, hogy az utcákon kóborgó ebeket a pecérek elfoghatják.

Visszaélés a honi iparral. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület tudomására hozza a közönségnek, s erről a kereskedelmi minisztert, az ország összes kereskedelmi és iparkamaráit, valamint a magyar vaskereskedőket, gazdasági egyesületeket már értesítette, hogy Franz de Paul Schröckenflux in Rossleithen bei Windischgarsten osztrák kasszagyáros cég kasszáira az E. M. K. E. betűket a magyar fogyasztóközönség megtévesztésére, visszaélésként, az egyesület tudta és beleegyezése nélkül iratták. Ez ellen az egyesület a leghatározottabban tiltakozik. Ez alkalommal tájékoztatja az E. M. K. E. a hazaflas közönséget, hogy az egyesület csak olyan honi, verseny nélkül álló, vagy óriás versennyel küzdő gyáraknak adja oda nevét s ezzel erkölcsi támogatását, melyeknek minden izükben honi voltáról szigorú és állandó vizsgálat után meggyőződött, s melyeket szerződésileg állandóan ellenőriz.

Alkalmazást keresők figyelmébe. A nyírábrányi segédjegyzői hivatalnál egy segédjegyző azonnal felvétetik.

Tánctanítás. Alföldy Károly ezen kiváló képzettségű táncmester március 2-án kezdi meg előadásait, illetve tánctanításait az ág. ev. iskola disztermében. Egy negyedszázados multja városunkban oly ajánló levél Alföldi Károlynak, hogy az elért sikereit itt esetelni fölöslegesnek tartjuk. Hogy kiváló szakember eléggé bizonyítja a mult évben elért bámulatos siker, melynek csak természetes következménye lehet az elismerés. Az ideai tanfolyamára különösen azért óhajtjuk az olvasó közönség figyelmét felhívni, hogy jelezhessük miszerint Alföldy Károly a legújabb modern táncok betanítását tűzte ki feladatául. Azt hisszük, hogy a növendékek hiányáról nem is lesz oka panaszkodni, mert már is sokan beiratkoztak.

A vizrendőri ügyek gyakran fordulnak elő. Ha ugyanis valaki az eső viznek befolyását árkolás, udvartöltés stb. által megátalja már is folyamatba teszik az eljárást. A hatóságok ilyen kisebb esetekben is meghívták a kulturmérnököt, s ezáltal utazási és napdíjak szakadtak a felek nyakába. A földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy ilyen kisebb ügyekben a kulturmérnöki hivatal tisztviselője ki nem szállhat.

A kézizálogüzletek, a kereskedelemügyi miniszter 73736/903 számú rendelete folytán, ékszer kereskedéssel kapcsolatban ezután nem folytathatók: mivel ez visszaélésekre ad alkalmat,

Kutásás. Vitás esetről kifolyólag a belügyminiszter 1903 évi 38803. szám alatt kimondotta, hogy kutat saját birtokán mindenki hatósági engedély ki kérése nélkül készíthet.

A házalók. A vidéki kereskedelemre és iparra nézve valóságos országos csapás számbe mennek a házalók, ezek a modern sáskák a kik országszerte jártukban letarolják a termést, mielőtt a helyi kereskedők és iparosok az aratáshoz hozzá látnának. Igyekezzenek is a különböző községek, törvényhatóságok mind több óvintézkedést életbe léptetni ez ellen az ujkori sáskajárás ellen amely a kereskedőnek és iparosnak sok helyütt lehetetlené teszi a megélhetést. Így legtöbb mint a „Magyar Kereskedők Lapja“ írja, Békésvármegye törvényhatósági bizottságának január havi közgyűlése, tárgyalás alá vevén Mezőberény községnek a házalók eltiltása iránt benyújtott kérelmét, azt a következő érdekes okadatulással teljesítette; „Mezőberény község képviselő testületének a házalás eltiltására vonatkozólag előterjesztett kérelme figyelembe veendő volt azért, mert a nevezett község nagyszámu iparosai és kereskedői az ottani fogyasztó közönségnek igényeit kielégíteni képesek s a házaló kereskedés szabad gyakorlása ezen letelepült iparosok és kereskedők megélhetését nehezíti, közteherviselésüket csökkenti. Különben a helybeli kereskedelem és ipar fejlesztése első sorban is attól függ, hogy a kereskedők és iparosok kellő megélhetése biztosítható. Minden erre vonatkozó kérelmet pedig a vármegye törvényhatósági bizottsága lakossai érdekében kész örömmel teljesíti.

Görvélykór egy rettegett gyermekbetegség, még pedig nem annyira önönmaga, mint következményei miatt. Dr. Ziemssen müncheni híres tanár ama kijelentése, hogy „gyermekkorban görvélyes, felnőtt korban tuberkulózis“ nagyon is gyakran érvényesül. A görvélyt tehát minden erővel kell leküzdeni. Friss hegyi és tengeri levegőben hasznos gyógymódokat birunk, melyek támogatásul szolgál az ujonnan feltalált és orvosilag ajánlott „Sirolin“. Ezen kitünő, gyermekek által szívesen vett és mindig jól emésztett szirup használatánál még a legrosszabb városi levegőben keletkezett daganatok, szemgyuladások stb. is elenyésznek. Még a görvélykór nehéz eseteinél is a „Sirolin“ fenyves eredményeket ér el.

B á l i s a i s o n . B á l i s a i s o n .
Elegáns férfi és női divat-czikkék
 Pavlovits Imre czégnél. Tessék megnézni a kirakatot.

Állati ragály. Vencsellőn, Dögén lépfene-, Tiszapolgáron, Tasson, Leveleken, Nyiregyházán veszettség-, Kállósemjében takonykór-, Tiszaeszláron, Tiszalőkön, Apagyon és Ujfehértón ragadós száj és körömfájás-, Tiszalőkön Papon Kállósemjében Besenyődön és Leveleken rühkór-, Halászbán és Polgáron sertésorbánc-, Kemesén, Taktakenézen, Balsán, Bujon, Ibrányban, Fenyestitkén, Karászon, Papon, Benken, és Nyiregyháza r. t. városban sertésvész miatt rendeltetett el zárlat.

Gazdák, ha terméshez akarnak jutni, Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33. mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. Különösen fölemlítendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

A becsületes számár. Lassen-ről, a bonni egyetem nemrég elhalt tudós professzoráról egész csomó jóízű anekdotát beszél el egy német lapban Schede ur. A tudós nagyon elmés, de nagyon morózus és ugyancsak goromba ember is volt. Weimári professzor korában történt: egy ismerőse megfigyelte, hogy a tudós reggel, mikor az egyetemre ment, megállott egy teherhordó paraszt kordéja előtt, a zsebéből cukrot és kenyeret vett ki és ezzel etette a szamarat, mely a kordét huzta. Ez így történt napokon át; az is megesett, hogy a tudós néha — vára-kozott a késlekedő számarra. Az ismerős, aki ezt megfigyelte, egyszer odament Lassenhez és megszólította:

— De kedves tanár ur, miért eteti ön cukorral ezt a szamarat?

Az öreg ur egy kicsit elröstelte magát. Mentegetőzött:

— Miért ne tenném? mondta. Ha az ember már annyit él mint én, megtanulja becsülni az igavonókat.

A kérdezősködő gúnyosan nevetett, ami láthatólag bántotta a tudóst. A szemébe nézett és kissé éles hangon folytatta:

— Különben is, ez egy kis — expiació. Annyit bántottam életemben a szamarakat, hogy ennél az egynél legalább szimpátiát szeretnék kelteni magam iránt. Annyival is inkább, mert ez csakugyan egy szimpátikus számár: sohasem zaklat kérdésekkel olyan dolgokról, amikhez semmi köze.

Az Adrenalin. Az amerikai orvosok halott-feltámasztó csodaszeréről szóló hírek élénk érdeklődést keltettek a közönség körében, ahonnan visszhang is jött erre a közlésre. Egy budapesti patikárus a következőket közli az adrenalinról egyik estitapban:

— Az adrenalin a mellékvese kivonata, amelyet egy japán orvos, Takamin fedezett föl. Ezt a készítményt a marha mellékveséjéből bonyolult műveletekkel és kémiai eljárással készítik, tehát ez nem szérum. Hatása főleg a nyálkahártyák vértelenítésében, vagy jobban mondva elhalványításában nyilvánul és így a vérnyomást fokozza. Ezt a hatását használják föl az orvosok arra, hogy a bőr alá fecskendezve, a csöndesen működő vagy kifáradt szívet még bizonyos munka elvégzésére ösztökélik. Ezt a szert már két év óta hazánkban is készítik és pedig az orvosok és gyakorlóorvosok teljes megelégedésére.

Termény árak:

Buza	8-00—8-25
Rozs	5-95—6-15
Árpa	5-00—5-20
Zab	5-00—5-00
Tengeri	5-00—5-10

KÖZGAZDASÁG.

Az anyalovak osztályozása.

Gazdáinktól folyton halljuk, hogy a nyiregyházi jól táplált és nem szakértők előtt tetszetős lovakat nem keresik, vétel esetén pedig rosszul fizetik. A katonaság, kereskedők

és szakértők pedig azt mondják, hogy a nyiregyházi lovaknak sok olyan fogyatkozásuk van, melyeknek miatta katonai célra keveset vásárolhatnak, a kereskedők pedig csak olcsó árban vehetik.

Ez a körülmény káros hatással van lovaink értékesítésére, de nagy kárát valják azon gazdák, akik nagy költséggel, nagy gondnal ápolják lovaikat.

Szakemberek tehát komoly és jóakaratu megfontolás tárgyává tették a nyiregyházi lótenyésztés fejlesztésének ügyét. Erre nézve pedig egyik legalkalmasabb mód az anyalovaknak tenyésztési szempontból való osztályozása. Sok gazda ugyanis nem figyeli meg saját lovát és annak fogyatkozásait, választ hozzá olyan mént, mely a testi fogyatkozást, vagy öröklött hibát a csikóban még nagyobb mértékben juttatja kifejezésre, mint az anya, vagy az apalónál tapasztalható.

A legtöbb gazda mén színét, fedezetési díját nézi s nem törődik azzal, hogy gyenge csontozatu, hosszú hátú lovánál hasonló testalkatu mént alkalmaz, melynek eredménye értéktelen csikó lesz. A mén helyes megválasztása, nagyon fontos dolog már az említett egy esetről fogva is, de hány olyan körülményt tudnék felsorolni, melyek lónevelésünk rovására esnek, melyek az anyalovak osztályozását nagyon is indokoltá teszik.

A lovak osztályozása legközelebb esz-közöltetni fog. Erre következtetek Liptay Béla, vármegyei lótenyésztési bizottság elnökének polgármesterünkhöz intézett következő leveléből:

Igen tisztelt Polgármester Ur!

A gazdasági egyesület e hó 16-án kelt átiratában tudatja velem, hogy a nyiregyházi lótenyésztő közönség óhajtaná kanca anyagát párosítás beosztása szempontjából egy szemlének alávetni; mintegy megszívleléseként azon 1902. évben tartott feiolvasásomban adott egy-két jótanácsnak. Egyben tudatja a gazdasági egyesület azt is, hogy a lótenyésztő közönség értesítését, illetve a kanca anyag helyenkénti csoportosítását Polgármester ur vállalta magára.

Igen szívesen állok Nyiregyháza lótenyésztő közönségének rendelkezésére s nem lehet fontosabb dolgom, minthogy akkor, amikor s annyiszor amennyiszor óhajtják körükbe megjelenjek és szerény tapasztalataimat rendelkezésükre bocsássam. Kérem ennéltozva magát a gazdasági egyesület titkári hivatalával, s a tenyésztő gazdákkal érintkezésbe tenni és az esetleges terminust, vagy terminusokat velem tudatni szíveskedjék.

Hazafias üdvözléssel:

Liptay Béla,

lótenyészt. biz. elnök.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Alulírott Bartók Gábor tiszapolgári lakos mély sajnálattal nyilatkoztatom ki, hogy a Tiszapolgári gazdasági és kereskedelmi hitelbank részvénytársaságot és annak igen tisztelt igazgatóságát olyan sértő állításokkal illetem, a melyek nem csak, hogy indokolatlanok, hanem tekintve nevezett részvénytársaságnak községünkben kifejtett minden irányu közhasznu működését, teljesen alaptalanok,

Ezen okból ismételtelen elismerve a nevezett részvénytársaság áldásos működését a részvénytársaság vezetői iránt legmélyebb tiszteletemet fejezem ki, sértő kifejezésemet nem csak visszavonom, hanem azokért bocsánatot is kérek.

Ezen nyilatkozatomnak a „Szabolcs” című lapban leendő saját költségemen való közzétételét megengedem.

Kelt Tisza-Polgár, 1904. február 22-én.

Ellőttünk:

Bartók Gábor

Lady Mihály,
Gr. Kovács Gábor.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Főügynök kerestetik

egy elsőrangú népszerű ágazatu életbiztosító társaság által kedvező feltételek mellett. Csak megbízható és oly egyének vétetnek tekintetbe, a kik üzletszerzési és szervezési képességgel bírnak. Szives ajánlatok „A. Z. 1000” jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájába Budapest, IV. Váci-utca 20. sz. küldendők.

Táncztanítási jelentés!

Mély tisztelettel tudatom a helybeli és vidéki n. é. közönséggel, hogy

táncztanításomat

a központi elemiiskola disztermében

folyó évi március hó 2-án, szerdán megkezdem.

Tanítványaimat három osztályba fogom sorozni. u. m. I. oszt. kis kezdők 6-tól 10 évesig szerda és szombat délután 3 órától 5-ig. II. oszt. hétfőn, szerdán és pénteken 5 órától 7-ig. III. oszt. haladók kedd, esütörtök és szombaton szintén 5 órától 7-ig. Ezenkívül a Boston elszakítására felhottteknek magán órákat is adok.

Beiratásokat elfogadok lakáson Kállai-u. 14. sz. d. e. 8 órától 10-ig, d. u. 2 órától 4-ig és esetleg a tanórák alatt a diszteremben.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

Nyiregyháza, 1904. február hó.

Mély tisztelettel

Alföldy Károly,
okl. táncztanító.

Eljegyzési kártyák, esküvői és bál meghívók

csinos kiállításban,

bármilyen nyomtatvány pontos

kivitelben megrendelhető

PIRINGER JÁNOS könyvnyomdájában

Nyiregyházán.

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja.

A Kolozsvári (Heinrich. J.) Ásvány- és gyógyszappangyár R. T. gyártmányai.

Kiváló gyártmányaink: Kénszappan, Kénkátrány-, Kátrány-, Borax-, Benzoe-, Creolin-, Lanolin-, Ichtiol- Fehérkátrány-, Kénes nagyobb sikerrel használhatók.

Különlegességünk a **Szt-László-szappan** az egyedül tényleg **desinficiáló** és egyuttal a **legideálisabb toilette szappan**.

Egyedüli gyártói a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melyek festéket, zsirt, olajat vagy bárminemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolítanak a kézről.

Kapható: Ligeti Károly, Blumberg József illatszerész-, dr. Szopkó Dezső, Korányi Imre, Nagy Kálmán gyógyszerész-, Eisler Károly, Kohn Ignác, Jakabovits M., Hoffmann Adolf kereskedésében.

Mielőtt nagyobb külföldi tanulmányutamra mennék, felkérem mindazokat, kik engem

épület-tervek

készítésére, vagy más műszaki munkálatokra, mint földmérés, parcellázás, igénybe venni óhajtanak, hogy ez irányban rövidesen értesíteni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Pavlovits Károly,
építész-mérnök (Iskola-u. 5.)

Eladó

nagyobb mennyiségű jó bükköny takarmány a h.-nánási határban levő néh. Oláh Jakab úr „Tedely“ tanuján, értekezhetni

Engel Adolffal
H.-Nánáson.

Gyógyáruda Drogeria „Szabolcsvezérhez“ Nyiregyházán.

Ligeti Károly
gyógyszerész.

Iskola-u. 5-ik szám

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy

Jordán Ignác ur

üzletét
Megyeháztér 6. szám alatt
megvettem.

Ugyszintén ajánlok:

14 kar. arany gyűrű . . .	6 K.-tól feljebb
14 „ esinosabb kivitelb . . .	8 „
14 „ arany nyaklánc	„
„ nehéz	16 „
14 „ férfi aranylánc . . .	50 „
14 „ jegygyűrű párja . . .	16 „
14 „ arany karék	24 „
Valódi koral köves fülbev. . .	5 „
14 kar. arany női hosszú lánc	70 „
A legfinomabb ezüst china gyertyatartó párja	6 „
Egy napos inga-óra ütő	8 „
Nyole napos inga-óra	15 „
Sífon alaku ébresztő óra	6 „
„ zenélő óra	13 „
Dupla ezüst óra 8-, anker 15-. tula	21 „
Konyha és fali órák 3 kor. 60 fill. feljebb. Nickel óralánc 30 fillértől feljebb. Ezüst láncok diszes kivitelben 2 K 30 f.	

Javításokat legjutányosabb áron végzek.

1 óra üveg 20 fill. Mutató 20 fill.

Töredék aranyat veszek és cserélek.

Szemüvegek nagy választékban.

China és valódi ezüst tárgyak dus raktára.

Phonográfok 20 koronától feljebb.
Hengerek 1 drb beénekelte 2 kor., 6 drb 8 korona, 12 drb 15 korona.

Sulyok János

órák, ékszerész és látszerész
Nyiregyházán.

Egy jó forgalmu, helybeli mosó-intézet kedvező feltételek mellett eladó.
Bővebb felvilágosítás a kiadó hivatalban.

Teljes ellátást és lakást

keres uri helyen hivatalnok. Levelek Nyiregyháza poste-restante „Otthon“ jelige alatt küldendők.

Uj üveg- és porcellán üzlet

T. cz.

A már 18 éve fennálló és jó hírnévnek örvendő fűszer- és liszt-üzletemhez

üveg- és porcellán áru raktárt

nagyban és kicsinybeni eladásra rendeztem be.

Allandóan nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó árukból, úgy mint: **étkező, kávé, theás, mocca, mosdó, vizes, boros, sörös, pálinkás** készletekből, továbbá fuvott, préselt és csiszolt üvegaruk, úgy szintén **függő- és álló asztali lámpákból**. Elvállalok mindennemű üvegezést, képkeretezést egyszerű és diszes kivitelben.

Elsőrendű gyárosokkal való összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy bármely nagykereskedővel szemben teljesen versenyképes lehetek, úgy hogy t. vevőimet a legnagyobb kedvezményben részesíthetem.

Midőn még a legszolidabb kiszolgálásról előre is biztosíthatom a n. é. közönséget ezen új vállalatomat is nagybecsű pártfogásába ajánlva, vagyok

Kitünő tisztelettel

Wassermann Sámuel
Nyiregyháza, Zöltség-tér 2. (Saját ház.)

Vidéki megrendelések gondosan és azonnal eszközöltetnek.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgöncim: Eternit Budapest. Telefon: 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK. (Felső-Ausztria.

ETERNIT-PALA

AZBESZT - CEMENT - PALA

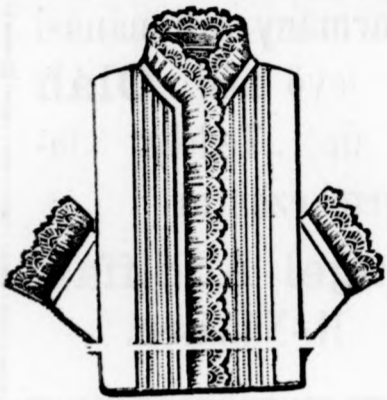
HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Ujdonság divatárukban!

Csipke
Ruha dísz
Fehérművek
olcsó ár, jó minőség
Blumberg József
Nyiregyháza, Pazonyi-utca 4.
Uri fehérművek divat szerint
Gallér — Legujabb
kézelő

Keztyü és
kötszergyár

Városház-tér 2.

(Parochia-épület).

URI és NŐI DIVAT.

Nagy Gyula divatáru raktárában kaphatók:

Francia és angol Női ruha szövetek francia Delin flanellek, Barchentek, színes és fekete Ruha, Blous és Diszszelymek, selyem aplikáció himzések, selyem klopli Csipkék, Gaze- és zsinór diszek, Csipke gallérok; fehér és fekete Chantilly csipkék és betétek, Léghimzések, Torchon Triming csipkék. — Csipke fejkendők, Grenadin és fekete angol Creppe, valódi francia szallagok, fátyolok, színházi és alkalmi fichus, csipke és gaza Jabottok, Flastronok, Menyasszonyi fátyolok, dísz köté-nyek, legjobb minőségű tiszta fekete függönyök, francia zsebkendők, himzett selyem zsebkendők minden árban. Selyem és flanel Blouzok, valamint szoknyák, szövött alsó ingek és nadrágok, női és gyermek gamasnik, Chavlok, francia fűzők, nap- és esőernyők
dus választékban.

Vásznak, Chiffonok, Grádlík, köpperek, asztalkészletek, Uri- és női fehérművek, haris-nyák, mindennemű bélés és szabó-kellékek.

Valódi Tunkler-féle könnyen festett, Couzer és napolitaner varró selymek. D. M. C. himző, Hauschild féle kötő- és horgoló-pamut, mosó- és filófos himző selyem, előrajzolt valamint kezdett asztal készletek, vászon asztal futók, asztal középek, törülközők s mindennemű kézi munkák. — Futó szőnyegek, flanel takarók, fali szőnyegek, ágyelők. — Toilette parfümök és Kielhauzer-szappanok stb. stb.

Szenássy Gyula gyapjkelme, Szenássy, Hoffmann és Társa budapesti nagykereskedők kizárólagos raktára.

Kiváló tisztelettel

Nagy Gyula.